

Colegiul National
Vasile Alecsandri

ROMANIA, Str.Nicolae Balcescu 41, Galati 800001, tel. +40236411688, fax +40236460135
Website: <http://cnva.eu>; e-mail: secretariat@cnva.eu

TEST DE COMPETENȚE

Sesiunea 28 Iunie 2024

Clasa a V-a

Limba și literatura română

Varianta 1

Citește cu atenție textele următoare și apoi răspunde cerințelor:

1. Irina intră în cameră și văzu un obiect ciudat pe pat. Îl privi cu teamă. Ce era? De unde apăruse așa nitam-nisam? (...)

– Mai bine nu mă apropii... cine știe ce bazaconie o mai fi și asta! murmură ea. (...)

Atunci fetița se hotărî să facă un lucru foarte curajos. Și foarte periculos, firește! Întinse mâna și, cu vârful degetului arătător, atinse obiectul care-i dădea atâta bătaie de cap. Și-atunci... se lăasă Liniștea. Liniștea cu L mare: nu se mai auzea nici musca (...).

– Ce ciudat! se minună fetița.

– Doamne, ce fetiță nesuferită... tropăi pe lângă ea un pitic cu o barbă de-un cot, apărut de niciunde. Să vezi că am venit cu toții degeaba!

– Cine a venit?

– Fetițo, cască bine ochii și nu mă mai bate la cap!

Piticul se îndepărtă nemulțumit. În jurul Irinei începură să roiască tot felul de personaje: un motan încălțat și un căpcăun beau ceaiul împreună (...). Într-un colț al încăperii un moș și o babă îmbrățișau două fete care plecau spre casa unei doamne numite Sfânta Duminică. Un cocoș își tot număra galbenii dintr-o punguță, supărat că nu-i ieșeau la socoteală.

Fetița nu se mai sătura privind-i (...). Așezată pe podea, Irina era cufundată în paginile unei cărți cu o copertă colorată. Mama zâmbi:

– Știam eu c-o să-i placă... Poveștile sunt minunate!

(Adriana Ștefan, *Bazaconia*,
fragment din vol. *Povești pe nerăsuflăte*)

*bazaconie - lucru bizar, de mirare, de necrezut, ciudățenie;
năzbâtie, poznă, ștregărie*

2. Scufița Roșie îi întâlnește în pădure pe Degețel și pe frații lui; aventurile lor se amestecă, alegând o cale nouă (...)

Dacă Pinocchio **nimereste** în căsuța celor șapte pitici, va fi **al optulea** în jurul Albei ca Zăpada, va introduce energia sa vitală în vechea poveste (...)

La fel se întâmplă dacă **Cenușăreasa** se mărită cu Barbă Albastră, dacă Motanul Încălțat intră în slujba lui Gianni și a Ritei etc.

Supuse acestui tratament, și imaginile cele mai consumate par să reînvie, să reîncolțească, oferind flori și fructe **neașteptate**.

(Gianni Rodari, *Salată de povești*,
fragment din vol. *Gramatica fanteziei*)

A. Lectură – 30 de puncte

1. Formulează, în enunțuri, două idei principale pentru textul 1. **8 puncte**
2. Transformă în vorbire indirectă replica: - *Fetițo, cască bine ochii și nu mă mai bate la cap!* **6 puncte**
3. Explică înțelesul expresiei: *În jurul Irinei începură să roiască tot felul de personaje.* **6 puncte**
4. Prezintă, în minimum două enunțuri, o asemănare de conținut pe care ai observat-o, citind cele două texte. **8 puncte**

B. Limba română – 30 de puncte

5. Desparte în silabe cuvintele subliniate în textul 1: *ciudat, căpcăun, îmbrățișau, știau.* **4 puncte**
6. Formulează câte un enunț cu alt sens al cuvintelor subliniate din secvențele: *Irina era cufundată în paginile unei cărți și Un cocoș își tot număra galbenii dintr-o punguță.* Precizează sensurile acestor două cuvinte din enunțurile formulate de tine. **8 puncte**
7. Transformă în propoziție simplă, negativă, următorul enunț: *Într-un colț al încăperii un moș și o babă se îmbrățișau cu două fete frumoase.* **6 puncte**
8. Menționează:
  - a. două verbe ce nu au funcția de predicat din textul 2; **4 puncte**
  - b. partea de vorbire și funcția sintactică a cuvintelor îngroșate în textul 2. **8 puncte**

C. Redactare – 30 de puncte

9. Scrie o compunere, de 150-200 de cuvinte, în care să continui aventura Irinei.
Vei folosi povestirea, descrierea și dialogul (2-4 replici).

Notă! Pentru **conținut**, vei primi **20 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **10 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 3 puncte; punctuația – 3 puncte; așezarea în pagină– 1 punct, lizibilitate – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă se respectă limita inferioară de 150 de cuvinte.

Se vor acorda 10 puncte din oficiu.

TEST DE COMPETENȚE
Sesiunea 28 Iunie 2024
Clasa a V-a
Limba și literatura română

Varianta 2

1. Citește cu atenție textele următoare și apoi răspunde cerințelor:

Aseară, prin grădina amortiță,
Din tufe de pelin cu frunze mici
A apărut în taină un arici, -
O mică vietate ghemuită.

Copiii l-au zărit de pe cerdac
Cum se mișca domol pe sub gutui,
Și toți au alergat în jurul lui.
Iar el a-ncremenit pe loc, posac,
Cum îl prinsese vremea pe cărare, -
Ca o perniță sferică în care
O fată rea, ca să se joace,
A-nfipt o sumedenie de ace.

Am alungat copiii să se culce
Și-n înserarea limpede și dulce
Ce se lăsa din cer încetinel,
Am stat acolo singură cu el.(...)

Când a simțit că-i singur doar cu mine
Și nici un dușman dinspre casă nu mai vine,
A scos cu frică de sub el
Un bot timid și mic, ca de cățel,
Și cu instinctul lui obscur¹
A explorat terenul împrejur.
Și-abia ciulindu-și țepile pe spate, -
Pe sub petunii² grele de parfum,
Atras de noapte și singurătate
Și-a căutat încet-încet de drum....
S-a mai oprit în magheran³ o dată
Ca sub îndemnul unei tainice porunci,
Apoi a dispărut pe sub poiată⁴....

Și nu l-am mai văzut deloc, de-atunci.

(George Topîrceanu, *Ariciul*)

¹*obscur, obscure* - adj. întunecos

²*petunie, petunii* s.f. - plantă erbacee decorativă din familia solanaceelor, cu tulpina înaltă și cu flori mari, diferite colorate și plăcut mirositoare, care au corola în formă de pâlnie.

³*magheran, maghirani*, s. m. - plantă erbacee din familia labiatelor, cu flori roșietice sau albe, cultivată uneori în grădini pentru mirosul ei plăcut.

⁴*poiata, poieți*, s. f. (reg.) - 1. cotet pentru păsările de curte, pentru porci. 2. grajd pentru vite; șopron

2. Aricii pot fi animăluțe de companie interesante, oarecum provocatoare, dar și distractive și plăcute. Ei sunt mamifere ale căror spinări sunt invadate în totalitate de spini la fel ca un porc spinos. **Țepii** ascuțiți îl pot răni pe proprietarul de arici, dacă acesta din urmă nu este manipulat în mod corespunzător, dar acești spini nu sunt **întepători** ca cei ai unui porc spinos și, de obicei, **nu străpung** pielea.

Aricii nu-și leapădă spinii pentru a se apăra. Ca mecanism **de apărare**, aricii se rulează sub forma unei mingii, expunându-și numai spinările țepoase. Ținând cont de faptul că ei tind adesea să se transforme în aceste mingii țepoase, proprietarii s-ar putea să nu-i poată manipula și să se joace cu ei așa cum ar face cu alte animăluțe de casă. Cu toate acestea, un arici tânăr socializat în mod corespunzător și manipulat frecvent și cu delicatețe va deveni mai tolerant și mai puțin sperios, așa că nu se va mai strânge atât de des sub forma unui buzdugan. (...)

Aricii sunt animăluțe nocturne în sălbăticie și sunt foarte activi odată cu lăsarea serii când încep să-și caute hrana și să-și investigheze mediul. În timpul zilei, aricii tind să se retragă în vizuină sau să se ascundă și să doarmă cea mai mare parte a timpului.

(<https://www.vet-shop.ro/informatii-medicina-veterinara/animal-de-companie-ariciul-blog-161>)

A. Lectură – 30 de puncte

1. Prezintă, în 2-3 enunțuri, comportamentul copiilor față de arici, așa cum reiese din strofa a doua. **6 puncte**
2. Motivează, în 2-3 enunțuri, dacă ți-ar plăcea/ nu ți-ar plăcea să ai un arici drept animal de companie. **8 puncte**
3. Explică înțelesul primului vers: *Aseară, prin grădina amortiță.* **6 puncte**
4. Prezintă, în minimum două enunțuri, o asemănare de conținut pe care ai observat-o, citind cele două texte. **8 puncte**

B. Limba română – 30 de puncte

5. Desparte în silabe cuvintele din textul 2: *provocatoare, spinos, obicei, buzdugan.* **4 puncte**
6. Formulează câte un enunț cu alt sens al cuvintelor subliniate din secvențele: *Cum îl prinsese vremea pe cărare și Și-n înserarea limpede și dulce.* Precizează sensurile acestor două cuvinte din enunțurile formulate de tine. **8 puncte**
7. Transformă în propoziție simplă, negativă, următorul enunț: *Aricii sunt animăluțe nocturne în sălbăticie.* **6 puncte**
8. Menționează:
  - a. un adjectiv și un pronume personal din primul alineat al textului 2; **4 puncte**

b. partea de vorbire și funcția sintactică a cuvintelor îngroșate din textul 2. **8 puncte**

C. Redactare – 30 de puncte

9. Scrie o compunere, de 150-200 de cuvinte, în care să continui aventura ariciului din primul text.

Vei folosi povestirea, descrierea și dialogul (2-4 replici).

Notă! Pentru **conținut**, vei primi **20 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **10 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 3 puncte; punctuația – 3 puncte; așezarea în pagină– 1 punct, lizibilitate – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă se respectă limita inferioară de 150 de cuvinte.

Se vor acorda 10 puncte din oficiu.

TEST DE COMPETENȚE
Sesiunea 28 Iunie 2024

Clasa a V-a
Limba și literatura română

Varianta 3

Citește cu atenție textele următoare și apoi răspunde cerințelor:

1. Între timp, Vevi-Emi a ajuns la școală. S-a luat după copiii în mijlocul cărora o lăsase bunicul și a intrat într-o clasă plină cu măsuțe, cu câte două scaune la fiecare dintre ele. S-a stăpânit să nu se urce pe mese în cele patru labe ale ei, care, mai nou, erau două mâini și tot atâtea picioare. Se uita însă neliniștită în toate părțile, pentru orice eventualitate, iar în clasă, ca în pădure și ca în bucătărie, i se părea că orice eventualitate e o primejdie. Păstrase acest obicei foarte bun din viața ei dinainte.

– Du-te la locul tău și așază-te, Emi, a spus doamna învățătoare.

Dar Emi n-avea habar care e locul ei. Din fericire, exista un singur scaun liber, lângă un băiat cu părul aproape la fel de frumos și de roșcat ca blana familiei Veverițeanu, din care ei îi mai rămăsese doar o șuviță, în breton. Și acolo s-a așezat Vevi, care pentru toți era Emi. A început ora de aritmetică. Copiii răspundeau la întrebările învățătoarei, care uneori spunea că rezultatul e bun, alteori că e greșit, dar Vevi-Emi nu știa despre ce vorbesc.

(Ioana Pârvulescu, *Veverița la școală*, din volumul *Trei zile nemaipomenite*)

2. Veverița este un mamifer rozător de talie mică, cu blană roșcată ori neagră pe spate și albă pe piept, cu coadă lungă și stufoasă. Până acum s-au identificat peste 300 de specii de veverițe. Cea mai cunoscută și numeroasă populație o reprezintă veverițele gri, care se întâlnesc pe aproape întreaga suprafață a emisferei nordice (Europa, nordul Asiei, Orientul Îndepărtat și Japonia).

Locuința veveriței este o vizuină în pământ sau în copaci, dacă nu găsește scorburi pe care să le folosească drept casă. Acest animal micuț și foarte activ are 2 urechi mici, 2 ochi, 4 lăbuțe și o coadă lungă și stufoasă, prezenta numai la veverițele care trăiesc în copaci. Când se nasc, puii sunt sensibili (nu au păr și sunt orbi) și trăiesc o perioadă împreună cu mamele lor, dar când ajung la maturitate locuiesc singuri. Numai în cazul în care este foarte frig este acceptată o a doua veveriță în aceeași vizuină, dar aceasta trebuie să plece de îndată ce se încălzește.

(*Curiozități despre viața animalelor sălbatice*, după <https://animale-salbatice.weebly.com/veverita.html>)

A. Lectură – 30 de puncte

1. Prezintă, în 2-3 enunțuri, două trăsături ale lui Vevi-Emi, așa cum reies din textul 1. **6 puncte**
2. Motivează, în 2-3 enunțuri, dacă ți-ar plăcea/ nu ți-ar plăcea să fii în locul colegului de bancă din textul 1. **8 puncte**
3. Explică înțelesul expresiei: *Păstrase acest obicei foarte bun.* **6 puncte**
4. Prezintă în minimum două enunțuri, o deosebire de conținut pe care ai observat-o, citind cele două texte. **8 puncte**

B. Limba română – 30 de puncte

5. Explică rolul primei virgule din secvența: – *Du-te la locul tău și așază-te, Emi, a spus doamna învățătoare.* **4 puncte**
6. Formulează câte un enunț cu alt sens al cuvintelor subliniate din secvențele: *S-a stăpânit să nu se urce pe mese și Acolo s-a așezat Vevi, care pentru toți era Emi.* Precizează sensurile acestor două cuvinte din enunțurile formulate de tine. **8 puncte**
7. Transformă în propoziție simplă, negativă, următorul enunț: *Locuința veveriței este o vizuină în pământ sau în copaci.* **6 puncte**
8. Scrie:
  - a. felul verbului din primul enunț al textului 2; **4 puncte**
  - b. un enunț după schema A+S+P+A. **8 puncte**

C. Redactare – 30 de puncte

9. Scrie o compunere, de 150-200 de cuvinte, în care să continui aventura lui Vevi-Emi. Vei folosi povestirea, descrierea și dialogul (2-4 replici).

Notă! Pentru **conținut**, vei primi **20 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **10 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 3 puncte; punctuația – 3 puncte; așezarea în pagină– 1 punct, lizibilitate – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă se respectă limita inferioară de 150 de cuvinte.

Se vor acorda 10 puncte din oficiu.